

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea Tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențel sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli republicați nu se împoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 16 cr. rëndul cu litere armonioase — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 20 Februarie.

„Bella gerant alii, Tu felix Austria nube” ne vine aminte sub impresiunea diverselor telegrame despre logodna eredului tronului din casa Habsburg-Lotaringia.

Cuvintele, care odinioară indignau modalitatea cea pacinică, prin care creștea teritoriul monarhiei, astăzi austro-unguresci, în zilele noastre au alt înțeles. Au încetat demult timpurile când țeri și provincii, se dau zestre. Mai mult sau mai puțin popoarele din Europa țin la dreptul de a ave și ele un cuvânt la decidera sorții lor și de altă parte Austro-Ungaria este destul de mare, ca să nu i vină pofta de a adăuga țeri numai de dragul creșterii teritoriale.

Cu toate aceste întâlbirea impregiurării ne îndreptățește a ne revoca cuvintele: „Poarte alții resboiae, Tu Austriae fericită căsătorescet”.

Germania, condusă de cancelariul ei de fer, Bismarck, vedând cât de îngrabă s'a reînnoit de a dreapta sa Franca, care la 1871 sta zdrobită la picioarele ei; vedând dea stânga un colos mare, cum este Rusia, care de și pătinesce de boala revoluțiunii și a nihilismului, dispune de o putere impunătoare în lăuntru și de o influență necontestabilă în orient, unde preste puțin are să se decidă soarta Europei, a alergat după alianța Austriei umilită la 1866, și stărunește prin mijlocirea mostenitoriului german la Pegli a atrage și pe Italia în alianța „centrală”. Germania nu se sfîșește a se înșina și în Paris, pentru că se înduplece pe Franca a sta în pace până se va termina duelul cu rivala ei din orient, cu Rusia.

Toate nisunțele aceste germane pun toată Europa pe gânduri. Toată Europa își dăce, că și dacă va succede cancelariului german a se asigura de alianțe și de bunăvoință, așa pe cum speră, oare când evenimentele vor fi de nou puse în mișcare de tunetele

tunurilor, clădirile de alianțe și bunăvoință vor sta ca zidul și nu vor suferi nici o schimbare?

Incidente mici de multe ori trag urmări mari după sine și națiunile jeloase de viitorul lor sînt schimbacioase ca temperatura. În zilele noastre am văzut ferbințala maghiară pentru Turci, redusă sub nulă, și pe Români, cari aveau temeiuri de deci de ani ași teme existența de colosul rusesc, luptând alături cu el, scăpându-l chiar de pacoste pe câmpiile Bulgariei, pentruca mai târziu eară s'el urască pentru neloiala lui purtare cu Basarabia.

În situațiunea aceasta încertă, când Germania caută alianțe și bunăvoință în afară și a casă înarmază în ruptul capului, când Rusia se luptă cu atențate și la marginea apusene a le imperăției sale grămădesce trupe, când Franca asigură în toate zilele că este pentru pace și se fortifică cu lanțuri întrete de fortificațiuni decătră resărit; când Italia asigură că este pacinică, dar de o parte se întărește în nordul italian și de alta asociațiunea ireidentistilor nu încetă cu agitațiunile sale prorocind finea Austriei; când în sudostul Europei o duzină de cestiuni acute asteaptă deslegerea lor și asteptarea se manifestă prin o fremetare plină de svercoliri de ale popoarelor care și asteptă definitivă lor mulțămire: eată un eveniment al păcii: Eredele tronului Austro-ungar își încreditează de consorte a vieții o princesă din familia dinastiei celei mai constituționale din toată Europa.

Arhiducele Rudolf, mirele princesei Stefania, nu va aduce Belgiul zestre Austro-Ungariei. Aceasta este o imposibilitate politică și geografică. Cu toate aceste încredințarea aceasta poate fi un semn bun pentru viitorul popoarelor de sub sceptrul ei și va da viitorul odată în mână, pentrucă dota sau zestreă simțimentelor ce vor veni cu fiica regelui celui mai constituțional și popular, va întări, va desvolta constituționalismul de astăzi ca se fie o salutară

și plăcută proprietate a tuturor naționalităților din monarhie.

Se dea Cerul ca legătura aceasta, care nu este eflusul unor combinațiuni diplomatice, ci purcede curat din inclinarea cea mai firească, prin urmare cea mai sinceră, să devină un talisman care se servească dinastiei spre neîntunecată bucurie și între viscoale ce se anunță din toate părțile orizontului, spre neclătită țarie; eară pentru popoarele din Austro-Ungaria să se poată aplica în sensul i deilor moderne politice cuvintele: *Bella gerant alii, tu felix Austria nube.*

Revista politică.

Sibiu, în 29 Februarie.

Foile oficiale au publicat în frunte următorul anuț:

„Cu consimțământul preainalt al Maiestății Sale c. și reg. apostolice Înălțimea Sa imperială și regală serenisimul principe de coroană și succesor pe tron, arhiducele Rudolf, s'a încredințat în 7 l. c. cu Înălțimea Sa regală serenissima doamnă princesă Stefania, fiica a doua a Maiestăților Lor regelui și reginei Belgiului.”

Corporațiuni parlamentare și municipale precum și alte corporațiuni au felicitat și se pregătesc a trimite Maiestății Sale deputațiuni de felicitare din incidentul încredințării principelui de coroană Rudolf cu princesă belgiană Stefania.

Ministeriul comun din Viena trece printr'o crisă. Ministrul de finanțe bar. Hoffman se dăce, că va merge ca ambasador la Constantinopol. Partea aceasta din urmă este din mai multe părți trasă la îndoială sau înlocuită prin hipotesa, că bar. Hoffmann va merge ambasador la Roma în Vatican. Ori cum va fi, un lucru rămâne sigur, că un loc trebuia să se facă unui Maghiar în ministeriul comun și fiindcă Haymerle nu se poate depărta dela esterne, eară pentru ministeriul de reboiu Maghiarii n'au nici un bărbat corespondătoriu, soarta a cădut

pe bar. Hoffmann, care ocupă postul cel mai de puțină influență în întreg ministeriul comun, afară de influența asupra administrațiunii din Bosnia și Erțegovina, care stă în oare care raporturi cu acest portfoiu. Următorul lui Hoffmann, probabil că va fi Szlayy, presedintele casei deputaților din Budapesta.

În privința negocierilor cunoscute cu Serbia se telegrafează dela Viena, că acum merg lucrurile mai bine și că bar. Haymerle a declarat, că Austro-Ungariu este gata a face Serbiei toate concesionile încât aceste vor pute fi în consonanță cu încredințarea intereselor austro-unguresci. Greutatea cea mai mare o face cestiunea tarifelor.

Afacerea Hartmann, după o corespondență din Paris la „N. fr. Pr.” a atins foarte neplăcut în Petersburg, dară nu este motiv de ajuns pentru neînțelegeri de dimensiune mai mare, pentrucă și Rusia trebuie să conceadă, că Franca s'a ținut strins de legile sale.

Preste tot scirile de done zile încoace sînt foarte pacnice; cât va ține pacinica aceasta sub greutatea cea mare a armelor în toată Europa este greu de prorocit.

Într'aceea „P. Ll.” amusează precetitorii sei povestindule de o foaiescandal, care i'a venit dela Triest, intitulată „L'Italia irredenta”, organ oficial al societății etc. Asupra lui „P. Ll.” dacă ne putem lua după cuvinte, toată foaia a făcut impresiune tragicomică. Numarul din cestiune cuprinde un necrolog pentru „generalul” Avezzana și un articol intitulat „Finis Austriae”, în care între alte se dăce, că: ecuilbrul european se va statornici numai când Austria nu va mai zăce preste popoarele tiranizate... și alte de feliiu aceste.

Din Bucuresci se telegrafează ca Wesdehlen trimisul Germaniei a remis în 10 Martie n. creditivele sale Domnitoriului Carol. Ducros trimisul Francei are să le remită în ziua următoare.

FOIȚA.

Conferența d-lui T. Maiorescu, ținută Duminică la 24 Februarie în sala Ateneului.

Despre visuri.

Publicul cel mai ales, domni și doamne, inteligența capitalei, cât a putut cuprinde spațiul neînduplecat al salei ateneului, a ascultat alături admirabile și instructivele explicări date de d. T. Maiorescu asupra visurilor.

Suprema ființă organică pe globul nostru, omul, oboșește ca și celelalte în lupta pentru existență, în care arma sa cea mai teribilă sînt creeri și, mai rafinat desvoltați decăt celelalte organisme inferioare. Oboșeala sau puterile consumate prin acțiune se repară prin somn, care durează un timp oare care periodic, când animalul este în starea cea mai nevinovată, inofensivă.

Fiziologicesc privit, somnul este o amortire a nervelor, celulelor, a

creerilor, prin încordare, oboșire. Când un copil învață a scrie, se nevoiește a ține condeiul și și încordează mușchii pentru a face lucrarea la care nu e deprins. După un timp, simte oboșeală în degete, sau în mână chiar. Printr'o rezoluțiune venită prin nervii centrifugali din creeri, pentru a stăru în lucrare dar în fine puterile ne părăsesc, nervii se paralază. Aceasta nu e alt ceva de cât arderea, consumarea nervilor în acțiune, când simțim și căldură, ca în ori ce combustione. Tot așa este și cu gîndirea, cugetarea: o combustione, o metamorfosare prin oxigen a părții corespondătoare din creeri. Materia se înlocuiește prin repaus, când cenușa — imaginară — se eliminază. De aci se vede analogia între această descompunere și reîmprospătare în creeri, nervi sau mușchi și între focul întretinut cu lemne. Tot ce se petrece în creeri, în conștiință, nu sînt decăt operațiuni fiziologice. Precum lampa nu arde neaprinșă sau fără ulei, asemenea și la noi, în timpul somnului ne fiind excitați din afară, nici din

lăuntru, nu se consumă elementul celular. Există chiar o măsură, cu care se măsoară somnul, adăncimea lui. — Mai greu dormim în prima oară după adormire. Din ce în ce puterile se restituie și somnul devine mai ușor, încât dimineața un mic sgomot ne desceaptă. Ce este visul? În cercul mic luminat al conștiinței noastre se mișcă imagini de lucruri, idei teribile cari ne au emoționat tare odată și de cari nu putem scăpa. Această melancolică este mai mare sau mai mică, după temperament. Amintirea când sîntem descepiți, este slabă; închișind ochii, nu mai avem o imagine fidelă a lucrului de față noastră. Din contră în vis imaginea este ca reală. Causa este că imaginile se desteptă din lăuntru nostru, în creeri, și intră în cercul luminat al conștiinței fără voia noastră, pe când nu sîntem aținși întru nimic de exterior. De aci energia imaginilor din vis. Avem analogii în viață pentru aceste mișcări senzaționale: câte odată ne ține urechile; așdăm clopote sau muzică, fără ca ceva din toate aceste să ne atingă

urechia. — Se taie d. e. cuiva un picior dela genunchi, și totuși el se plînge, că îl doare un deget dela acel picior perdut. Această impresiune remasă de mai înainte în creberu, se produce prin nervul centrifugal în ființă. Câte odată, desceptându-ne dimineața, surprindem deștepti ultima figură a visului. Aici senzațiunea este de tot internă, ceea ce în grad mai pronunțat, ajunge a fi o alucinațiune. Așa o damă a aușit vocea plîngătoare a bărbatului seu. La întrebarea: tu ești? el respunde cu: da! Dama sculându-se, caută și nu găsește pe nimeni. Altă dată i s'a întemplat să vadă o piscică pe fotoliu. Cădundu-se se pue mână pe densă, a dispărut.

Aceste sînt imagini produse prin escitare internă și aruncate în afară. — Diua nu visăm, pentru că, în stare normală, percepem lumea din afară prin nervul centripetal și emoționarea aceasta acum este mai puternică. — În conștiință se introduce un element nou, încă problematic. — Ce este conștiința de sine? Este un act de recunoașterea lucrului vădut acum,

Despre mergerea ministrului Brătianu la Berlin cetim în „Timpul“:

D. Brătianu, precum spun foile guvernamentale, va pleca la Berlin. E probabil, că această călătorie nu o face primul ministru pentru afacerea căilor ferate, de care ce tranșarea este cu desăvârșire terminată, și d. Sturdza Calenderol și Dabija, cari se află acum la Berlin, n'ar avea nevoie tocmai de concursul lui prim-ministru pentru punerea la cale a aplicării ei. Se dice dar, că I. Brătianu merge la Berlin pentru a aranja nesece afaceri de politică esteroară, nesece afaceri de o însemnată capitală cari nu se pot trata între reprezentantul român și guvernul german. Ar fi de dorit ca d. Brătianu să se fie de astădată mai bine inspirat decât a fost la Livadia.

Desbaterea bugetară în dieta Ungariei.

(Urmare).

D. Szilágyi (continuând): Încât pentru raportul nostru cu Austria, despre care unii susțin, că ar fi un motiv contra denumirei, voiesc să ve spun răspunsul meu pe față. (Să auzim!)

Care este părerea Dvoastră? Dvoastră nu voțiți să organizați puterea Ungariei, potestatea guvernamentală a Ungariei, pentru că ve este teamă, că aceste nu vor fi aplicate în interesul patriotic și de un guvern unguresc. Dar ori ce veți face cu aparatul administrației, pute-veți eschide posibilitatea, ca un guvern nemaghiar sau contrar Ungariei să dispună de acel aparat? Conform legei disciplinare din anul 1876 comitele suprem execută ordinațiunea guvernului cu toată rezistența funcționarilor și congregațiunea comitatensă nu poate trage la răspundere pe funcționarii, care a ascultat de comitele suprem, ci poate numai să se plângă înaintea acestei onorate case.

Dar ean considerați organizațiunea, tendințele ce le am propus eu. Pretutindena elementele administrative ale dvoastre se amestecă, de câte ori e vorba de faptele funcționarilor; când trebuie a se judeca, dacă a procedat conform legii, când trebuie a se aduce o judecată disciplinară, elementele alese apar pretotindena controlând și punând pedeci. Aici zace adevărata garanție.

De altfel ve atrag atențiunea asupra impregiurării, că raportul nostru cu Austria me duce togma la o părere contrară. Astăzi trăim în timpul puterilor relative. În zadar vom ocoli ameliorarea administrațiunii din cauza temerilor politice, căci toate lucrurile din impregiurul nostru pro-

gresează și greutatea noastră, puterea noastră scade prin aceasta. (Așa este! în stânga.)

Și priviți numai raportul nostru cu Austria. Într'ensul e cumpăna dualismului dar garanția zace într'aceea ca noi să fim o putere reală în această cumpăna. Aceasta e unica garanție față cu Austria. Austria e mai mare, mai populată, mai bogată, dar noi suntem mai sănătoși. De nu ne vom folosi de acest moment și de nu ne vom consolida mai bine, vom pierde cel mai sigur mijloc de consolidare a raporturilor noastre cu Austria. (Aplause vii în stânga.)

Și în sfârșit vreau să vorbesc la cestiunea de încredere. Ministrul president actual a batjocorit în anul 1875 guvernul de atunci, pentru că acesta se provocase la forța impregiurării, și a citat cântul popular „Nem vagyok en oka semminek.“ Colegii sei de acum i pot revoca în memorie acest fapt, dacă cumva l'a uitat. Și densus căntă și ađi același cântec, că nu poartă vina nici pentru evenimentele orientale nici pentru recoaltele cele slabe, numai cu deosebire, că pe atunci nu se accentuau suferințele de martiriu, pentru că guvernele de atunci se sfiau a face acestea. Aceste suferințe le-a accentuat dl ministru president de reputeți ori și el are mai puțin drept la aceasta.

El dice că s'a pus între națiune și pericul.

Și de care dintre acești periculi ne-a ferit densus? El s'a pus între pericul și între adevărata pătundere a situațiunii, a vătămă adeseori sinceritatea cu care datoria națiunii. (Așa este! în stânga.) El a încetățenit un felu de enunțări guvernale, care le ađi în tradițiunile de o renume foarte problematic ale vechei diplomați; el a suferit, ca enunțările sale să fie luate în înțeles contrar, a suferit ivirea în această casă a unui felu de lincisire falsă, pentru că după aceasta să vină deșteptarea și acel simț deprimătoriu în națiune, că i s'a luat inriurinta asupra celor mai însemnate interese ale sale, pentru că situațiunea nu i s'a descoperit nici când în adevărata sa realitate. (Aplause vii în stânga.)

Dacă poate să caracterizeze ceva guvernarea dlui ministru president, apoi acest ceva este de sigur impregiurarea, că abuzurile și unilateralitățile guvernelor de partidă nu au dominat în această țară nici când într'o măsură cum a dominat sub guvernarea densusului. (Aplause vii în stânga.) Pretotindena am vedut figurând interesul de partidă și poate că în springirea interesului de partidă din par-

tea ministrului president zace acel dilisman, care consistă în a refusa dorl deputați din când în când rugările pentru cari ei se atarnă de densus. (Ilaritate în stânga.)

Preste capul lui abuzurile guvernului de cotesire a crescut în infinit, i lipsece densusului curagiul inițiativei și de câte ori a făcut câte ceva tot deauna s'a escusat cu forța situațiunii, așa a făcut în cestiunea orientală, așa în cestiunea de bancă, nu și-a implinit nici când promisiunile, ce va face pe viitoriu, aceasta nu ne a spus-o nici odată. Și pentru aceasta săi votăm încredere? (Aplause vii în stânga.) Dacă am pute să aducem națiunea aici ea ar respunde la cererea ministrului president relativă la votul de încredere cu un „preat“ energetic. Resultatul final al întregii activități a guvernului actual este ruina finanțială; deci față cu acesta trebuie să votez pentru propunerea de neîncredere ce s'a făcut. (Aplause vii și îndelungate și vivate în stânga.)

Ministrul president C. Tisza (care fiind casa impacientă și nelincisită abia puțin veni la cuvânt) trecând peste meritul discursului ținut de Szilágyi și replicând numai la expectațiunile îndreptate directe asupra densusului dice: Am fost din parțemi hotărît să pun întrebarea de încredere, dar m'a prevenit impaciența opozițiunii. Nu mi se poate imputa neimplinirea promisiunilor, căci eu nu am promis că voi delătura în scurt timp miseria finanțială a țerei. Nu mi se poate imputa nici lipsa de curagiul, căci eu m'am opus în momentul ce am vedut, că națiunea voiesce să spuce într'o direcțiune funestă. Ungaria a'i vrea să nu abia nici când un guvern, care se vadă criteriul curagiului în voința de a resista la evenimentele universale; aceasta n'ar mai fi curagiul ce cutezantă oarbă sau șoritate sau păcat. (Aprobări în dreapta.) Încât pentru părerile propoanantului despre cestiunea administrațiunii, Szilágyi a atărnat realizarea ideiei sale de predilecțiune de atate garanții ce ar trebui create mai înainte încât și generațiunea tineră de ađi, cu tot zelul dlui Szilágyi va încrunți până ce se va realiza acest scop. (Aplause vii în dreapta.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Roșia, în Faur 1880. Cetind în nr. 11 al foaiei noastre correspondența unui D. Colegă, v. đ. unui învțătoriu, în care amintesc despre una din pedecelile progresului în invță-

mântul nostru am aflat și un convins că formulariul, D. Colegă pentru protocoalele noastre, deși noi le avem deja, este unul din cele mai clare cu care vor fi înțeles și învțătorii și autoritățile noastre scolare.

Indemnat de autorul corresponsdenței susnumite, vin și eu și după modesta mea cunoștință practică, să amintesc una din cele mai mari pedeci, cărei sunt espuse ninsuțele noastre spre progres. Aceste pedeci le causează în deosebi părinții școlariilor. Căci cum va înainta un școlariu în cultură, când părinții acolora în tot modul li subtrag cu totdeadinsul dela școală dicendule: „Că nu vei trăi din carte, că cum am trăit eu fără carte și tu vei pute trăi“. Sau: „nu o să te fac popă!“ s. m. a. Veți dice: ce putem noi să ajutăm la unii ca aceștia? Foarte mult putem ajuta! Noi învțătorii în deosebi să nu stăm numai pre lângă tinerii noștri încredințați, ci într'o conversare sau în a tă ocaziune, să le inspirăm și mirenilor noștri adevărata însemnată a școlaei, că denșii se îndemne nu se desmănte pre fi și ficele sale cu astfel de cuvinte neprecutate.

Ne mângăm însă cu încrederea, că nu vor esista în toate comuenele, sau și de ar fi aceasta tot în număr minor, estfel de conaționali rătăciți!

Nu pot relăcă, că și din partea învțătorilor pot veni multe pedeci progresului nostru. Din propria mi cercare am observat că unii din colegii noștri au neconvenit obiceiul de a se substitui pe catădră cu un elev al seu ceva mai cioplit ca ceilalți și eărăși unii la cetire nu iau în considerare cuvintele cele mult latinisate spre a le interpreta (poate că nici respectivi nu cunosc toate cuvintele), încât elevii după săvârșirea cetirei nu pot cuprinde nimica din cele ce le-a cetit, și de acolo vine, că cetind unor poporoni de ai noștri mai înaintea în etate vre un articol din diare sau din carte după stilul nou nu înfeleg pot să dic aproape nimica din ceea ce'i cetesci. Va pute fi convins ori și cine de adevărul dișelor dacă va privi numai la pericolul cu care vedem, că este amenințată națiunea noastră, când vedem mai departe că maghiarisarea ca un val gigantic de apă, ce a inundat Seghedinul, stă față cu întărirurile noastre, și acceptă momentul spre a ne sfărma, și a ne înghiți pre toți de vii, a ne sterge de pe față pământului, adecă a ne lua limba care este viața sau moartea noastră. Noi dar să facem întărirurile noastre puternice să nu le potă sparge nici chiar potopul lui Noe, să înrădăcinăm în tot peptul român spiritul și simțemântul pentru națiune, adecă să ne unim în cugete să ne unim în simțiri!

Teodor Necșă, min.
învță. prov. în Roșia com. Sibiu.

Ruja, 26 Februarie. „Lină și de folos este a focului lucrare, când mâna îngrijitoare a omului în caminul păcinc il domnesce, — teribil însă și groasnic, când el scăpat, de sub mâna stăpânului, merge curățat sau liber, atunci ca un nesăturabil el înghite tot și omul deolu, privosece numai la imaginea lui înfiorătoare?“

Era în 25 Februarie la 7 oare seara, un vânt turbat urla preste comuna Ruja, și oltinând și ferești — el urlă cu vehemență dela Nord spre Ost, și feliiurice tonuri cari le suera, făcea omului inima mai îngustă, căci a furiilor concert credea că este, nu lipsia, nici în o casă rugarea: „Doamne nu ne lasa, ferecene de un foc.“

Și eată calamitatea, chiar în acel moment înfiorătoriu se aud pipete omeniști înspăimântătoare, pipete ca aceste: arde, arde; sântem perduți! Ear printre strigătele oamenilor și a vântului șuer, sună alarma clopotelor ambelor biseric. Oamenii năvăliri din locuțele lor și afară ach! ce

că este același, pe care l'am sciut și vedut ieri. Dacă a doua đi n'am cunoasce pe amicul de ieri, frul memoriei ar fi rupt; ar fi o nebulie. — Pe lângă cerul mic luminos al consciinței, mai este un punct în care stă revibrată imaginea; o repercusiune în lăuntru spre centru. Aceasta este consciința de sine; celula centrală; substratul Eului personal. În vigorează acestei celule, eu am fost, sânt și voi fi același, cât timp voiu ave consciința de mine. Așa dar de ce visez fără voe? Adecă, ce e visul? Este o întrerupere, o paralisare numai a punctului central în cercul luminos al consciinței. — Toate firele voinței sânt concentrate în acest punct central.

Așa dar, un lackeu, care trebuia să servească până târziu, adormia pe scann. La chemarea de garçon! răspundea: Voila, monsieur! fără a se deștepta. El răspundea dormind prin mișcare de reflex fără consciință.

Visionarii, care vedă alucinățuni, sânt ca nebulii. Ei au imaginile, visiunile din simțurile lor drept lucruri reale, pentru că la ei doarme, nu e deșteptat acel critic, celula centrală,

consciința de sine. În fine toate se duc ca timpul, trecând cu forma lor prin sciința noastră; timpul trece, trecutul a fost, trecend odată prin actual, adecă consciință; „astăđi“ va deveni la rëndul seu a fi „ieri“, și astfel viitorul venind, va trece prin actual. Dacă însă tot ce este trece și fuge fără a l' pute ficsa, surprinde fără a fi, atunci nici actualul nu este, ci trece. Totul e subiectiv, relativ, trecător și cine poate dice, că este fericit, fără a se gândi imediat la nefericire? Mai fericiți sântem când dormim, căci atunci sântem mai aproape de adevărata realitate și obiectivitate. Eul nostru subiectiv nu e deștept. Cel nefericit este atunci și mai nefericit, când se deșteaptă, când și amintesc și are consciința nefericirii sale. — Cu tot caracterul visionar și nestabil al existenței, al lucrurilor, cu toate nefericirile noastre, tot mai găsim timp, și a face rău altora. Și omul e tot așa de trecător. De când începe a trăi, trece, fuge apropiindu-se de moarte, adecă viața este moarte! Care din aceste două stă, este, fără a trece? Nici una.

Ambele sânt același lucru, fără a fi — Pe noi, cari dicem că trăim și scim că vom muri, adecă pe om, îl putem compara cu un luntraș, care scie bine că îl duce curentul fatalminte spre o cataractă, unde va fi sdrobot el și luntrea lui. Și totuși luntrașul, merge înainte, ba găsește timp destul nu numai a admira natura, cerul și pământul, ci și mai ales, pentru a face rău altora în calea sa.“

Aceste puncte, rēu resumate aici, au fost desvolțate și explicate de orator, cu o elocuțiune, bogăție și măestrie, cunoscută de toți. Putem dice, că un ceas am fost aproape de fericirea posibilă. Consciința noastră avea ținute în veghere numai două scopuri, departe de ori ce alt șomol al marelui lumi subiective. Antăiu, să și păstreze în acțiune încordată nervii centripetal, spre a conduce vorbele, cu înfeletul espus, la inteligență; al doilea, spre a și stăpâni nervii centrifugali, ca să nu producă, printro mișcare involuntară, aplause, făcend astfel să se peară o vorbă, un marșaritar, o rađă necesară în lumina generală.

„Timpul.“

se vede, o mare de flăcări, cari ca limbile de șerpi se mișcă prin aer lîngînd și consumînd ostenețele multor ani ai bieților plugari — prin aer sburau legături de paie aprinse cari se așezau apoi pe edificiul altui nenorocit. Milioane de scînteii în aer jucau, eară fusesse-arîni proprietarii inima i-o făceau rece. Bietul plugariu ce s'î făcî el vîntîndu-se alerga la grajduri și se scapa vitele, ce are el mai scump, cîci timpul e aproape s'î și lucre cu ele pămîntul dela care așteaptă tot.

Trist era cînd alergînd spre foc te întâlneai cu ciurde de vite, cari sberînd ca cum instinctul le ar fi spus, că în sat este pericol, cu grabă și luau refugiu spre cîmp. Mulțimea oamenilor la locul incendiului puțin pot ajuta obiectelor îmbrățigate de foc căci nu scia de ce s'î te apuci, stînd într-o clipită 19 șuri și o cașă în flăcări afară de multe șopuri și grajduri cari preste puțin se prefăceau în cenușe.

Toți nefericții au fost din frații noștri sași, erupînd focul în ulița săsească, dauna este mare, oameni însă și vite nu s'au periclitat. Causa focului ar fi un Sas, care cu pipa aprinsă ar fi intrat în șura sa, care apoi a și luat foc, nefericind așa și pre ceilalți, acel om la cererea publicului s'î și arestat.

Nu pot trece cu vederea, că la suprimarea acestui trist eveniment luară parte mai toți Românii măcar că focul era departe de ei, și încă cu cea mai mare căldură și vii interes venind frașilor lor Sași întru ajutoriu, măcar că din Sași lipsiră cei mai mulți.

Românii părăsindu și a lor locuințe și pre familiile lor înspăimîntate lăsăndu-le o alergat la foc, lucrînd ca să scape bunul deaproapele lui, — aici la foc Românii a stat pană dimineața, pînă cînd numai era nici un pericol, priveghînd și stingînd la focul topitoriu toată noaptea. Încă odată, foarte pușini din Sași au fost, care au imitat pre bravii Români. Aceasta însăși gendarmeria care era de față și care vîdu toate o mărturisese.

Eată și aci inima nobilă a Romînilui, care la tot momentul greu își arată capacitatea simțului său de iubire, față de a-proapele său, — eată abnegațiune de sinc. Romînul lăsa vatra și pre ai sei, cari la vîntul vehement era și ei în pericol, și lăsa, și alieargă fratelui său, care pătîmia întru ajutoriu. Cînd vede da deci, o Doamne, ca sinceritatea și fidelitatea Romînilui s'î fie recunoscută și considerată?

Deva, 26 Februarie (9 Martie) 1880
Domnule Redactor! Vestea nenorocirii sboară cu grabînea gîndului — așa cred că veți fi aflat pînă acum despre dureroasă întîmplare, că mult preșuita și stîmata consoață a domnului Ion Papiu propresbiter aici Elena Papiu născută Pîso a reposit. Nu vreu să v' scriu necrologo căci nu sunt chemat spre aceea și ar trebui o penă mai plîngătoare, ca să poată areta marea gele în care a ramas numeroasa sa familie și chiar șintul întreg al acestei regiuni; vreau numai să constat un lucru din acest trist accident.

Avînd cineva o viață, model de lumînă charitate, inteligență și prezență precum familia Papiu a avut totdeauna în acest cerc, și cunoscut fiind acest lucru în general și la cas de asemenea nenorociri ce nu poate fi ocolită, căștigă și alia cea dureroasă mîngiere, că întreg publicul oficial și onorari și mare numer al tuturor muncitorilor a dovedit stima și condolența sa cătră familia lovită de soarte prin participarea la ceremonialul funeral — astfel încît de timp imemorabil Deva n'a vîdu o adunare atît de numeroasă petrecînd cortegiul funebru al cuiva cum s'î vîdu cu această ocaziune toate corpurile oficiale dela toate ramurile cu copii lor în frunte, înfreașă inteligență civilă și bisericăscă fără osbire de religiune și naționalitate și ambele seose au insoțit conductul funeral astfel încît spațioasa biserică deocîi a fost des îndesită și n'a putut oferi loc participanților cari ocupau curtea bisericii și chiar și strădele din pregiu.

Întreg publicul a fost trist emoționat

la această victimă și era evidentă pe fața fie căruia părerea de reu pentru această perdere simțită și neasteptată. Ceremonialul inmemorării l'a îndeplinit doispredce preoți — Mîngiere deci poate avî, și dacă este permis a dice așa, care care tristă satisfacere vîduva familie onorabilă, fiind o siguranță despre stima adîncă, de care a avut parte și mai are, a fost și este generală în aceste părți unde a fost cunoscută și că aceea a și meritat-o prin purtarea sa socială. Mîngiere deci și chiar și în nenococire.

Varietăți.

* (Himen) Dl. Constantin Lucațevici s'îa încredințat cu Dșoara Maria Baulescu.

* (Himen.) Nic. Moldovan, teolog absolut, s'îa încredințat cu dșoara Ana Maier, fica Păr. administrator pșec din Nochricea. Cununia se va serba mâne.

* (Bal) Dela Dej ni se scrie, că în 29 Februarie (de bună samă în 17 după calendarul nostru. Red.) a. c. Români gr. or. de acolo și petrecură la un bal, care a versat un venit curat de 53 fl. în favorul bisericii gr. or. din loc. Sala balului a fost decorată cu chipurile M. M. Lor, Archiepp și metropolitului marelui Andreiu mecen. Em. Gojdu și Esc. Sale actualului Archiepp și metropolit Miron. P. Prot. Ioan Bodea a spriginii întreprinderea lucrativă pentru biserică încît rezultatul este a i se atribui în prima linie domniei sale. — În 7 Martie n. avură Români gr. catolici un bal al cărui venit curat în favorul bisericii gr. cat. a fost de 100 fl. — Inteligența româna din loc, ne spune dl. Corespondent, n'a participat la nice unul, dară la cel din urmă a contribuit rescurperînd bilete.

* (Necrolog.) Nicolae Isac, amplotat ministerial, a reposit în 8 Martie n. în Budapesta.

* (Ghiața) de pe Mureș s'î rupt și pornit pe riu la vale și amenință podul dela Uioara. Duminea trecută cu mare greutate s'îa delăturat pericolul și podul a ramas deocamdată nevătămat. Pe la Arad Mureșul este liber de ghiată și scade mereu.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 12 Martie n. Casa deputaților la decis cu majoritate mare a intra în desbaterea specială a proiectului de lege despre clădirea drumului de fer Arlberg. Casa de sa votat după cetirea a doua și a treia novela privitoare la impositale funduare și legea pentru scutirea clădirilor none de imposite.

London, 12 Martie n. Bourke secretariu de stat a declarat în casa de jos: comisiunea fruntarilor greco-turcesci se va constitui din reprezentanți de ai puterilor mijlocitoare; nu se intenționează a admite pe Turcia, eschîndî pe Grecia.

Shanghai, 12 Martie n. Se vorbesce că delegatul chinezesc Chungov, care a încheiat în numele Chinei cu Rusia tratatul în privința Caloșei, i s'î tăiat capul în Peking a isbucnit revoluțiunea.

Scolastic.

(Urmare.)

După ce am vîdu, ce pretinde pedagogia modernă dela scoala poporală, ne vom întoarce acum privirea spre

II. Învățămîntul religiunii creștine, cuprins în manualele, de care s'îa servit și se servesc încă scoala noastră poporală.

Vom cerceta metodel usitate la alegerea, primirea, întocmirea și așe-

șarea materialului său, și vom arăta, dacă și în cît corespondent el după cantitatea, calitatea și disciplinele lui cerințelor scoalei poporale, ca obiect de învățămînt al ei.

Am vîdu mai sus, că învățămîntul scoalei poporale, de oarece ea nu este scoala de specialitate, recere:

1. S'î fie potrivit pentru fie-care copil, corespondîtor naturii copilului; nu apăsătoriu, nu consumătoriu de puteri, nu împedecătoriu dezvoltării puterilor sufletice ale copilului; ci ajutorîtoriu, spriginitoriu, îndreptătoriu acestora și așa contributoriu la întemeierea și mărirea dragostei frățesci.

Trebuie dar să cuprindă în sine materialul mărginit național în trăsuri generale pipăite, nu vast și desfăcut în amănunte și suptilități.

Însă învățămîntul religiunii din manualele, de care se servesc scoala noastră poporală, cuprind în sine nise material vast și desfăcut în amănunte și suptilități, cari fiindcă nu se potrivește cu cultura generală a omului, nu cu natura copilului, nici că pot efectua almintea asupra puterilor sufletice ale acestuia decît apăsânduile, consumânduile și paralisînd dezvoltarea lor.

Ca rezultat al acestora se arată apoi în inima copilului încoșîndu gemenetele urei frățesci, ear în mîntea lui întrecîndu-se absurditatea și confuziunea.*

Deci vastitatea și defacerea materialului în toate amănuntele și suptilitățile profesionale, fiindcă aceste cad în sfera scoalei teologice, trebuiesc restrinse din învățămîntul religiunii în scoala poporală.

2. Învățămîntul scoalei poporale are să pună pe copil în stare, a cugeta, a simți și a voi; are să cultiveze de o potrivă mîntea, simțul din lăuntru al inimei și voia în copil; — fără de a neglijă vre-una din aceste facultăți sufletice ale omului.

Spre ajuțarea scopului acestuia trebie învățămîntul să cuprindă în sine materialul ușor de cuprins și de înțeles, pe carele apoi s'îl desfășure treptat și în mod atrăgătoriu.

Însă învățămîntul religiunii din manualele susamintite cuprind în sine nise material, carele este în suma părților lui foarte greu; apoi și desfășurat într-un șir otov, și espus în mod impunătoriu, silnic. Ceea ce îl face atît de închis, atît de posomorît, neplăcut și nesuferit; încît copilul cu mîntea lui nu poate cuprind și înțelege, cu inima lui nu se poate interesa de el, nu'l poate iubi, dar nici cu voia lui nu se poate apropia de el.

Din toate aceste lesne se poate vedî, că amintitul învățămînt nu este nici decum în stare, a satisfaca cerințelor scoalei poporale.

Apoi sciut este, că folosindu-se cineva în afacerile sale de un lucru, carele nu duce la scop, ar însemna în viața practică atîta, cît — a lucra fără de nici un scop; dar în viața scolastică înseamnă aceasta încă mai mult.

În scoala poporală nefind învățămîntul în stare, să lumineze mîntea, să încăldească inima, să atragă voia copilului, prin aceasta nu numai că nu și poate ajuțea scoala scopurile sale, ci încă îi strică, în loc de a'i face mai buni pe elevii sei; fiindcă copilul, — ce nu poate cuprind și înțelege, de aceea nu se poate nici interesa, aceea nu o poate nici stima, prin urmare nici iubi; apoi ce nu iubesc, uresce copilul.

Ear ura, scim, că aduce întunecime, timpire în mîntea, turburare în

* Nu scim cum dl autor vine la rezultatul acesta; poporul nostru, între alte popoare, cu tot metodel greșit din manualele de pînă aci, destinate pentru învățarea religiunii, este un popor relativ mai pușin aplicat spre ură frățescă și mai pușin confus. Resultatul poate e altul. Red.

inima omului, și aceste li împing voia spre tot felul de neorîndue, de ne-cuviințe.

Și chiar învățămîntul religiunii creștine s'î aducă prin discipline sale pe omul la peire?

S'î nu fie!

Deci materialul cel greu și apăsătoriu, desfășurat în șir otov, în mod impunătoriu silnic, trebuiesc scos afară din manualele învățămîntului religiunii în scoala poporală.

3. Învățămîntul scoalei poporale trebuiesc întocmit amăsurat cerințelor naturii copilului, naturii omenesci dezvoltînde, și anume:

a) Copilul are o inimă veselă, a căreia cultură nu poate prei decât în o împregiurime și pe lîngă o întimpinare amicală, sincera, veselă.

S'î nu cuprindă dar în sine învățămîntul nimic contradicțoriu a acestor condiții, adecă: nimic, ce este închis, restrîngătoriu, împovărtoriu, apăsătoriu.

Apoi nimic nu apasă pe copil mai tare, ca memorisarea materialului neînțeles al vreunui obiect de învățămînt.

Ear materialul învățămîntului religiunii din manualele amintite de și este foarte vast, greu și neînțeles; totuși — în necazul condițiilor culturale simțului din lăuntru al inimei, a trebuit să fie dat copilului, se'l memorisese deardînd.

Pentru că, dacă nu'l putea cunoașce, simți, iubi și pofti; s'î nu fi putut dice cumva cineva, că nu'l are copilul barem în — memorie.

Ce timpire, ce amorfie, dacă nu chiar ucidere a simțului din lăuntru al inimei, a sufletului copilului!

Apoi rezultatele cele triste, eșite din acest metod, sînt — de comun cunoscut.

Deci memorisarea cea seacă, neînțeleasă, împovărtătoare și apăsătoare a materialului învățămîntului religiunii trebuiesc scoasă afară din scoala noastră poporală.

b) Copilul își poate face reprezentații și noțiuni vii, chiare și precise numai din intuiții; trebuiesc dar învățămîntul scoalei poporale să cuprindă în sine material concret ori propus în formă concretă.

Înse învățămîntul religiunii din manualele amintite este dogmatic; așa dar cuprind în sine material abstras; fiindcă dogmele sînt în sine învățături abstrase. Prin urmare materialul învățămîntului dogmatic nu poate fi nici decum propus în formă concretă; nu se poate nici decum face intuitiv, spre a putî fi cuprins și înțeles de — copil.

Pentru aceasta învățămîntul dogmatic trebuiesc scos afară din scoala poporală.

c) Copilul poate cerceta, afla și înțelege, ce este bun ori rău în vre-un obiect, ce'i stă înainte, numai condus fiind de cineva la aceasta.

Conducînd învățătoriu pe copil la cunoașcerea și stimarea unui obiect, trebie s'î înfățișeze așa, ca copilul să simfească însușirile obiectului; apoi s'îl facă atent la notele a-celuiași, conducîndu'i prin întrebări raționale mîntea, a și forma reprezentații și noțiuni despre notele și însușirile descoperite și aflate la și în același obiect.

În mod acesta va putî pune pe copil în stare, să cunoască, să înțeleagă și să prețuască obiectul sup-cercetării.

Deci dar s'î nu cuprindă învățămîntul în scoala poporală în sine definiții, nici predicări, provocări, porunci despre aceea, că ce s'î simfească, ce se cugete și ce s'î voiască copilul la privirea unui obiect ori la cercetarea unui material concret ori propus în formă concretă.

Însă învățămîntul religiunii din manualele amintite cuprind în sine

nesce material propus în întrebări scurte și responsabili lungi, — pline de definiții, predicări, provocări și porunci despre, ce se crează, ce se iubească și ce se nădăjduiască omul ca creștin.

Dar apoi aceste îi detrag cu totul puțin, de a pune mintea copilului în lucrare, ași face și ași desăvârși reprezentății și noțiuni despre adevărata viață creștinească; de a-i mișca inima să simțască bunătățile vieții creștinești și a-i îndrepta voia, să viețuească creștinește.

Sau dacă totuși voiesc cineva și exemple practice despre — ce și cât s'a putut lipsi din învățăturile creștinești de mintea și inima elevilor școlii populare, și pe cât li s'a putut îndrepta voia, spre a le îmbrățișa și urma după ele prin propunere reală, învățământului religioși după metoda amintit; acela — binevoiască numai a observa religiozitatea popului creștin de astăzi.

Deci întrebările absurde, definițiunile, predicările, provocările, poruncirile trebuiesc scoase din învățământul religioși în școala populară.

Și — ce se poate desăvârși prin întrebări metodice din materialul propus în formă concretă și din natura sufletului copilului, aceea se se desăvârșure!

d) Copilul nu este în stare, a argumenta, a face concluziuni, nici a distinge noțiunile după soiul lor, prin urmare nici a le desăvârși din materialul vre unei științe și a le așeza în șir complet, în sistemă.

Așa dar învățământul școlii populare se nu cuprindă în sine științe, nu sisteme, ci începuturile științelor, elementele din materialul științific.

Însă învățământul religioși din manualele de sub cestiune cuprinde în sine o întreagă sistemă etică, logică, dogmatică; un cuprins organic, complet al învățăturilor spre a jungerea la fericire.

Departa dar ca studiul religioși, după cum se află el în manualele amintite cuprins în totalitatea lui sistematică, se poată fi în stare a deștepta a motiva, a mișca puterile sufletesci ale copilului, și prin aceasta să facă a simți, a cunoaște învățăturile creștinești, a le iubi și a urma după dănsese.

Deci argumentările, concluziunile sistemele științifice sunt a se scoate afară din învățământul religioși în școala populară.

e) Desvoltarea omului este continuă; procesul ei este infinit. Așa dar și cultura lui se nu pună capăt definitiv.

Și fiindcă ținta educațiunii cei adevărate, perfecțiunea, zace în infinit este dar scopul educațiunii, se îndrepreze pe tiner, se se mișce spre cea țintă, deși nu se o ajungă.

Învățământul trebuie dar să fie acomodat desvoltării, se țină pas cu desvoltarea omului; se nu paralizese prin nici o stavilă procesul ei infinit.

Înse învățământul religioși din manualele menționate leagă spiritul cel fraged de ponderositate cea nesuportabilă a confesiunii credinței, de nu se mai poate mișca din loc, și prin aceasta vatămă natura omului, a căruia ființă și valoare se cuprinde chiar în desvoltarea progresivă.

A opri spiritul omului din calea sa spre perfecțiune însemnează a tăta, cât a l face impotent, de a se avânta spre Cel Infinit. Apoi prin decăderea aceasta ajunge de nou în ghiarele și devine ear sclavul monții cei vecnice.

Deci legarea spiritului de ponderositate cea nesuportabilă a martirisirii credinței trebuiesc scoasă afară din învățământul religioși în școala populară.

(Va urma).

Bursa de Viena și Pesta din 6 Martie 1880. Table with columns for Viena and Pesta, listing various financial instruments and their values.

Economic.

Sibiu, 9 Martie m. Pro hectolitră: Grâu fl. 9.—10.; Grâu scăraș fl. 7.50—8.50; Săcară fl. 6.10—6.50; Orz fl. 4.20—4.60; Ovăs fl. 3.—3.20; Cucuruz fl. 5.—5.40; Mălai fl. 6.—7.; Cartofi fl. 4.60—2.—; Semăntă de căneapă fl. 9.—10.; Masere fl. 7.—; Linte fl. 11.—12.; Fasole fl. 6.—7. pro 50 chilo; Fână de păne fl. 7.50; Sălmăia fl. 30—35; Unsoare de porc. fl. 28—30; Săpun fl. 60—50 chilo fl. 16—17; Sădu de luminări fl. 24—25; Luminări de sū 50 chilo fl. 28—29; Săpun fl. 20—21; Fână 50 chilo. 1.05—1.15; Căneapă pro 50 chilo fl. 16—18; Lemne vreoase de foc pro metru cubic fl. 3.75; Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo; carne de vită —44— cr.; Carne de vițel 45—50 cr. carne de porc 48—50 cr.; carne de berbec — cr.; ouă 10 de 20 cr.

Făgăraș, 5 Martie m. Pro hectolitră Grâu fl. 10.80—11.60; grâu scăraș fl. 9—9.50; săcară fl. 6.—6.20; orș fl. 5.—5.50; ovăs fl. 3.—3.10; cucuruz fl. 5.—6.10; mălaiu fl. —; Sămăntă de căneapă fl. 10—11.—; mazeră fl. —; Linte fl. —; fasole fl. 6—7 crumpene fl. 1.60—2.; pro 100 chilo: Sălmăia fl. 70—75; sū brut fl. —; sū de luminări. 38—40; unsoare fl. 70—75; căneapă fl. 30—32; semăntă de in fl. —; săpun fl. —; fână fl. 2.—2.20; spirit pro grad 10%—11 cr.; pro: chilo carne de vită 42 cr. carne de vițel 36—40 cr.; carne de porc 44—48 cr.; carne de miel (un miel întreg) fl. 2.—4.; ouă 6 de 10 cr. Târgul de ași din pricina timpului și drumului rēu a fost foarte slab.

(Călbăza) e un vermuț care se ivește numai la oi, arareori la alte vite. Acești vermuței se țin pe dosul diferitelor erburi și frunze și se nasc cu deosebire în locuri de pășune umedoase, inundate peste tot, apoi păduri unde cam deoște este pășunea tot umedă. Pe erburile și frunzele diferitelor plante din aceste locuri de pășunat se țin ouăle acestor vermuței, care pentru animale sunt foarte gustoase, încât le face, de mai nu le poă deștina dela pășunatul lor. De erburile și plante atacate de călbăză oile se îngrășe, sunt vesele, aburdănice și totdeauna înaintea celorlalte oi, încât când le veși cugeți, că ele sunt cele mai sănătoase din toată turma.

Cu deosebire multă călbăză se face în ani ploioși. Atunci oile mai toate sunt atacate de ea și încep a muri prin înanarie cu deosebire însă pe timpul primăverii, când dau de erbă încolțită. D. aceea tot proprietariul de oi face un lucru de tot potrivit și foarte economic, dacă toamna pe la sfârșitul lui Octomvrie își trece oăie de oăie prin strungă și o caută cu decameruntul. Acea oăie, carea are în albul ochilor pete vinete, eară albul seamănă cu sūl rēnced adecă e galbin aceea este cu siguranță atacată de călbăză. Cu o astfel de vită proprietariul mai bine economisează, dacă numai decăt o taie pentrucă atunci ea e grasă și carnea ei încă nu e atacată prin urmare foloșitoare și bună de consum.

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățiuni: în 10 Aprilie și 10 Maiu imob. soției lui Stefan Iozsa în Cluj (trib);

în 22 Martie și 22 Aprilie imob. lui Savu Cristea în Săliște (trib. Deva); în 24 Martie imob. lui Ilie Herlea și soși în Vinerea; în 20 Martie imob. lui Nicolau Tomi Bodea în Balomir (trib. Deva); în 23 Aprilie și 25 Maiu imob. minoreului Alecsandru Băiaș și soși în Hațeg (judec. cerc.); în 5 Aprilie și 5 Maiu imob. lui Moise Coșer în K. Oșorhei-Canta în 20 Martie imob. lui Alecsandru Șerban în Gamfălu; în 22 Martie imob. lui Stefan Iacob sen. (trib. K. Oșorhei); în 30 Martie și Aprilie imob. lui Aron Henter jun. în Bodoc (judec. cerc. Sângiora); în 7 Martie și 17 Aprilie imob. Teresiei Baics în Teaca (judec. cerc. Teaca).

Nr. 106 1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parohie română gr. or. Trapold clasa a III ppresbiteratului Sighișoarei în urma resignațiunii parochiului Sofroniu Brēndușă în sensul prea venerabilei ordinațiuni consistoriale dto 23 Ianuarie c. Nr. 149 B. se escrie prin aceasta concurs cu termenul 31 Martie c. st. n.

Elementele sunt:

- 1. Casă parochială cu două încăperi, una bucătărie, cu edificiile economice recerute în stare bună, și grădină de poame.
2. Șapte jugere pământ, parte arătură, parte fēnaș, — dintre cari 3/4 jugere folosibile ca semēnătură în tot anul.
3. Dela 80 familii române câte o ferdelă cucuruz sfărmit, mesură veche.
4. Dela 40 familii neurastice câte 17 cr. v. a. simbria anuală și câte o și de lucru dela fie-care familie.
5. O verșerie.
6. Șese stângini de lemne de foc, și în fine
7. Venitele stolare, regulate prin sindoul parochial.

Cei ce doresc a compete la această parohie s'au avisași ași trimitte scrisurii oficiu ppresbiteral până la termenul indicat petițiile lor instruate în sensul „stat. org.” a dispozițiunilor

sinodale din anul 1873 și a regulămentului congresual din anul 1878 documentând pe lângă cunoștința limbii materne și a celei maghiare sau germane, avēnd a se prezenta până la expirarea concursului în vre-o duminică sau sērbătoare în biserica din loc spre ași arēta desteritatea în cântare, tipic sau cuvântare.

Sighișoara 21 Februarie 1880.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Sighișoarei.

În conțelegere cu comitetul parochial concernat.

Zacharia Boiu m. p., ppresbiter.

Nr. 33 1—3

CONCURS.

Spre întregirea vacantei stațiunii parochiale de a III clasă din comuna Corbi ppresbiteratul Făgărașului II se escrie concurs nou cu termenul până la 16 Martie a. c. v.

Emolumentele sunt tot cele publicate în concursul cel dintăiu la 26 Iulie 1879 în Nrii „Telegr. Roman” 88, 89 și 90.

Doritorii de a ocupa această parohie vacantă își vor așterne concursule sale instruate cu documentele recerute conform „stat. org.” până la ziua prefăptă subscrisului scaun protopresbiteral.

Avrig 20 Februarie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Vasilie Macsim m. p., adm. prot.

ad Nr. 706/B. 1880.

CONCURSUL

pentru parohia gr. or. M. Sângorgiu, publicat în Nrii 4, 5 și 6 ai „Tel. Rom.” din anul acesta, conform ven. dispozițiunii consistoriale dto 22 Februarie a. c. Nr. 706, se prolongese prin aceasta până la 9/21 Martie a. c., în care și va fi și alegerea de paroch.

Sângorgiu 24 Februarie 1880.

Comitetul parochial în conțelegere cu respectivul domn protopresbiter.

Mașini de semant cucuruzul și pluguri.

Table listing prices for agricultural machinery: Mașini de semant cucuruzul cu trei grape (20 fl.), Mașini de semant cucuruzul cu done grape (17 „), Pluguri de fer cu un corman (13—14 „), Pluguri întorcătoare, construite de nou, sistema Hohenheimer (16 „), cu fer de rezervă (se află în sortiment mare la).

Andreas Rieger în Sibiu.

[7] 2—3

Obiecte neconveniente se primesc sau se schimbă în termin de 8 zile.

Fonciere, Institut pestan de asigurare.

(dela 1864 până la sfârșitul lui 1879 sub firma „Pester Versicherungs-Anstalt”)

în Budapesta.

Capital în acțiuni 25,000,000 franci, egal țece milioane fl. a. v. în aur, după care s'a plătit în bani gata:

12,500,000 franci, egal cinci milioane floreni v. a. în aur.

Reservele premilor și pagubelor fac circa 2,500,000 floreni.

Îrtrările din premile anuale fac circa 3,000,000 „

Societatea, care face parte dintre institutle de asigurare cu capitalul cel mai solid și cu garanțiile cele mai mari asigură pe lângă cele mai liberale condițiuni și pe lângă premile cele mai ofrtine:

I. contra pagubelor cauzate de foc, fulger sau explosiune la edificii, fabrici, mașine, meșerie, mobilă, marfă, efective de vită, precum și la plante de jarină și de fânăș depozitate în liber sau sub cooperi;

II. contra perderilor de venituri curate escate în fabrici prin sistarea exercițiului sau la care închinate prin perderea chierilor în urma unui foc sau unei exploziuni;

III. contra pagubelor prin spargere de geamuri, de oglini, de ferestri, uși sau mobile;

IV. contra pagubelor de transport de bunuri expeditiv pe apă sau pe uscat;

V. contra pagubelor de grădină a ori ce felii de produse de ale pământului;

VI. pe viața omenească în toate combinațiunile.

Pagubele ocurențe se constatază în modul cel mai culaț și se plătesc cât mai în grabă, (Institutul pestan de asigurare a plătit de când există pentru pagubo 22 milioane floreni).

Diracțiunea,

cont Marcu Pejaecsevi, president; Friderice baron de Kochemster, Antonio de Lazcko, vice-president; membrii diracțiunii: Adolf Aeby, Carol G. Feldmann, Carol Figdor, Dr. Eduard Loisch, conte Gedeon Raday jun., Adolf Schenk jun., Adolf Schenk jun., Dr. Antonio Willner, Leopold conte Wulkenstein-Trostburg, Director general Wilhelm Schin; locțiitorii directorului general: Carol Fuchs director.

[5] 3—4